

Nr 164.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fortsatt disposition av vissa äldre reservationsanslag under fjärde huvudtiteln m. m.

(1:a avd.)

I propositionen nr 134 har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 5 mars 1948, föreslagit riksdagen att *dels* medgiva, att förefintliga medel å i berörda statsrådsprotokoll angivna, för budgetåren 1941/42, 1942/43, 1943/44 och 1944/45 under fjärde huvudtiteln anvisade reservationsanslag må jämväl under budgetåret 1948/49 disponeras för de med anslagen avsedda ändamålen, *dels ock* bemyndiga Kungl. Maj:t att jämväl under budgetåret 1948/49 förfoga över följande såsom kapitalinvesteringar i försvarets fastighetsfond anvisade investeringsanslag, nämligen investeringsanslagen 1943/44 IV. 6. Förlägningsbyggnad vid Väsby och 1944/45 IV A 6 a. Förvärv av mark för vissa oljelagringsanläggningar, under arméns delfond, samt 1944/45 IV A 15. Förvärv av mark för vissa oljelagringsanläggningar, under flygvapnets delfond.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle följande reservationsanslag fortfarande få disponeras:

1941/42.

Vattenbåt för kustflottan. Kylanläggningar i undervattensbåtar. Luftskyddsåtgärder. Ytterligare medel till fortsättning av vissa krigsutrustningsarbeten.

1942/43.

Växelbordsanläggningar. Anskaffning av båtmateriel. Vissa markförvärv för befästningsanläggningar m. m. Inventarier för sjökrigsskolan. Ersättningsbyggnad av jagare. Anskaffning av vissa strålkastar- och artillerimateriel. Täckning av vissa engångsutgifter för materialanskaffning m. m. Täckning av vissa engångsutgifter för flygmateriel m. m.

1943/44.

Försvarsstaben: Viss utrustning. Krigsmaterielverket: Merkostnader för vissa fabriksanläggningar. Armén: Anskaffning av cyklar. Armén: Anskaff-

ning av viss tygmateriel. Armén: Täckning av vissa engångsutgifter för tygmateriel m. m. Armén: Anskaffning av maskiner för vissa tygverkstäder. Armén: Täckning av vissa engångsutgifter för fortifikatoriska anordningar m. m. Marinen: Modernisering av flygplankryssaren Gotland. Marinen: Anskaffning av viss ammunition.

1944/45.

Krigsmaterielverket: Anordnande av vissa fjärrskriftsförbindelser. Krigsmaterielverket: Täckning av vissa engångsutgifter avseende krigsmaterielverkets verksamhetsområde m. m. Arméns fortifikationsförvaltning: Engångsanskaffning av maskiner m. m. för byggnads- och reparationsberedskapen. Försvarsstaben: Teknisk utrustning m. m. för försvarsstabens fotoanstalt. Armén: Ytterligare anskaffning av ammunition m. m. Armén: Anskaffning av viss teknisk materiel. Armén: Av stridsmedlens utveckling betingad materielanskaffning. Armén: Bestridande av vissa kostnader för anskaffning av ekoradiomateriel. Armén: Anskaffning av verkstadsutrustning för vissa truppförband m. m. Armén: Vissa anläggningar inom Bodens fästning. Armén: Vissa befästningsanläggningar. Armén: Bidrag till badinrättning i Boden. Marinen: Forskning på dykeri- och ubåtshygienens område. Marinen: Av stridsmedlens utveckling betingad materielanskaffning. Marinen: Viss eldrörsanskaffning. Marinen: Anskaffning av utrustning för vissa verkstäder. Marinen: Anskaffning av viss teknisk materiel. Flygvapnet: Bestridande av kostnader för inköp av amerikanska flygplan. Kemiska anstalten: Utrustning av kölldlaboratorium.

Vidare föreslås fortsatt disposition av tre investeringsanslag under försvarets fastighetsfond, nämligen det under arméns delfond anvisade anslaget 1943/44 IV 6. Förläggningsbyggnad vid Väsby samt de för budgetåret 1944/45 uppförda anslagen IV A 6 a. Förvärv av mark för vissa oljelagringsanläggningar under arméns delfond och IV A 15. Förvärv av mark för vissa oljelagringsanläggningar under flygvapnets delfond. Samtliga dessa investeringsanslag kvarstå outnyttjade till hela sina belopp, respektive 9 000, 45 000 och 50 000 kronor.

Departementschefen har framhållit, att beträffande ett stort antal reservationsanslag under fjärde huvudtiteln behov alltjämt föreläge av fortsatt disposition utöver den tid anslagen enligt gällande bestämmelser stode till förfogande. Anledningarna till att anslagen icke kunnat utnyttjas i den takt som förutsatts vore främst att söka i de leveranssvårigheter på grund av brist på arbetskraft och material som förelegat och alltjämt föreläge.

Det sammanlagda beloppet av reservationer å här ifrågavarande anslag har beräknats uppgå till omkring 190 miljoner kronor vid utgången av innevarande budgetår. Av detta belopp ha 60 miljoner kronor ansetts kunna tillföras budgetutjämningsfonden. De medel å här ifrågavarande äldre reser-

vationsanslag, som ha angivits behöva disponeras efter utgången av innevarande budgetår ha beräknats till sammanlagt (190 — 60 =) 130 milj. kronor. Av sistnämnda belopp skulle, enligt beräkningarna, omkring 100 milj. kronor redan vara bundna genom vidtagna dispositionsåtgärder. Till återstående belopp, (130 — 100 =) 30 milj. kronor, har påräknats medgivande till nydispositioner.

Såvitt nu kan bedömas torde, framhåller departementschefen, samtliga i det föregående angivna reservationsanslag behöva tagas i anspråk även under nästa budgetår — en del av dem även under flera budgetår framåt — främst för likvideringar av redan utlagda beställningar. I vissa fall bleve dock frågan om fortsatt disposition beroende av den kommande prövningen av de förslag till nydispositioner å anslagsmedel till materielanskaffningar som skola ingivas av myndigheterna. Principiellt borde givetvis nydispositioner å dessa äldre anslag medgivas restriktivt. För försvarets del förelåge dock speciella förhållanden, som man härvidlag måste taga hänsyn till, enär ifrågasvarande anslagsmedel till största delen avsåge anskaffningar av materiel, som vore erforderlig för försvarsorganisationen.

Utskottet. Då behållningarna å i föreliggande proposition angivna reservationsanslag fortfarande synas vara erforderliga, vill utskottet tillstyrka att desamma jämväl under nästa budgetår få användas för de med anslagen avsedda ändamålen. Departementschefens förslag i fråga om fortsatt disposition av i propositionen omförmälda investeringsanslag tillstyrkas jämväl.

Med anledning av vad departementschefen anfört beträffande kvarstående reservationer under fjärde huvudtiteln får utskottet hänvisa till vad utskottet härutinnan anför i sitt denna dag avgivna utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 208 angående vissa anslag till materielanskaffning för försvaret för budgetåret 1948/49 m. m.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) medgiva, att förefintliga medel å i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 5 mars 1948 angivna, för budgetåren 1941/42, 1942/43, 1943/44 och 1944/45 under fjärde huvudtiteln anvisade reservationsanslag må jämväl under budgetåret 1948/49 disponeras för de med anslagen avsedda ändamålen;

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att jämväl under budgetåret 1948/49 förfoga över följande såsom kapitalinvesteringar i försvarets fastighetsfond anvisade investeringsanslag, nämligen investeringsanslagen 1943/44 IV. 6. Förläggningsbyggnad vid Väsby och 1944/45 IV A 6 a. Förvärv av mark

för vissa oljelagringsanläggningar, under arméns delfond, samt 1944/45 IV A 15. Förvärv av mark för vissa oljelagringsanläggningar, under flygvapnets delfond.

Stockholm den 15 juni 1948.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Johan Bernhard Johansson, Lindström, Gränebo, Larsson, Karl Andersson, Gustaf Karlsson, André, Gustaf Iwar Anderson, von Heland, Sundelin, Hesselbom och Lundgren; samt

från andra kammaren: herrar Eriksson i Stockholm, Skoglund i Dovers-
torp, Ward, Wallentheim, Lindholm, Holmström, Onsjö, Petterson i Deger-
fors, Thapper, Persson i Vinberg, Persson i Svensköp och Johansson i
Mysinge.
